

Beretning

i anledning af anmodning om folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 57 af hr. Jens Jørgen Thorsen vedrørende ministeren for kulturelle anliggender Niels Matthiasen.

(Afgivet af udvalget for forretningsordenen den 29. oktober 1975).

Folketingets formand har til udvalget for forretningsordenen overgivet en henvendelse fra hr. Jens Jørgen Thorsen, hvori denne anmoder om folketingets samtykke til at rejse tiltale mod ministeren for kulturelle anliggender Niels Matthiasen, for overtrædelse af straffelovens § 268 om bagvaskelse, dels i anledning af nogle udtalelser af ministeren til Ritzaus Bureau og Kristeligt Dagblad m. m., dels i anledning af nogle af ministerens udtalelser i folketinget som svar på et spørgsmål af fru Eva Rothenborg (folketingets forhandlinger 4. juni 1975, sp. 5763).

Jens Jørgen Thorsens skrivelse er optrykt som bilag 1 med et underbilag. Som bilag 2 er optrykt de udtalelser i folketinget af kulturministeren, som Jens Jørgen Thorsen mener indeholder en overtrædelse af straffelovens § 268. Som bilag 3 er optrykt en skrivelse af 12. september 1975 fra fremskridtspartiets folketingsgruppe.

Udvalget bemærker:

I sin egenskab af medlem af folketinget er ministeren for kulturelle anliggender omfattet af grundlovens § 57.

Hvad angår de udtalelser af kulturministeren, som er fremsat *uden for* folketinget, gælder, at tiltale for en muligt deri indeholdt overtrædelse af straffelovens § 268 vil kunne rejses af den forurettede uden folketingets samtykke, idet overtrædelse af straffelovens § 268 er underkastet privat påtale, og private søgsmål, selv om de går ud på ikkendelse af straf, ikke omfattes af grundlovens § 57, 1. pkt. („Intet medlem af folketinget kan uden dets samtykke tiltales eller underkastes fængsling af nogen art, medmindre han er grebet på fersk gerning.“)

Derimod er kulturministerens udtalelser *i folketinget* omfattet af grundlovens § 57, 2. pkt.: „For sine ytringer i folketinget kan intet af dets medlemmer uden folketingets samtykke drages til ansvar uden for samme.“, således at privat strafferetlig tiltale for disse udtalelser ikke kan ske uden folketingets samtykke.

Et *flertal* (udvalget undtagen fremskridtspartiets medlemmer) finder ikke, at samtykke bør gives i det foreliggende tilfælde, og gør derfor ikke indstilling. Efter flertallets opfattelse bør samtykke alene gives, hvis et medlem gør sig skyldig i åbenbart misbrug af den udvidede ytringsfrihed, som den citerede grundlovsbestemmelse giver folketingets medlemmer, og om noget sådant er der på ingen måde tale i det foreliggende tilfælde. Det bemærkes, at denne indstilling er i overensstemmelse med folketingets langvarige praksis — samtykke til tiltale for udtalelser i rigsdagen er ikke givet siden 1896 (landstinget).

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) bemærker:

Sagen angår et tilfælde, hvor der skal meddeles eller nægtes samtykke fra folketinget i henhold til en bestemmelse i Danmarks Riges Grundlov.

En sådan sags forsvarlige behandling må som minimum udkræve, at der indhentes udtalelse fra begge sagens parter. Fremskridtspartiet har opfordret hertil i det som bilag til nærværende beretning aftrykte bilag (skrivelse af 12. september 1975). Ved udvalgs møde den 15. oktober 1975 har samt-